

Warszawa, dnia 30.05.2022 r.

SIB/121/2022/MM

Pan
Ryszard Bartosik
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo znak WPR.wpr.0826.1.2022 dotyczące konsultacji projektu Wniosku - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 w odniesieniu do szczegółowych działań mających zapewnić nadzwyczajne tymczasowe wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w odpowiedzi na wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę [COM(2022)242 final], Krajowa Rada Spółdzielcza przekazuje stanowisko.

W projekcie zmiany rozporządzenia wskazano, że przed inwazją na rynkach towarowych odnotowano znaczny wzrost cen, który na rynkach rolnych oznaczał wzrost kosztów energii, nawozów i paszy dla zwierząt. Obecnie koszty ponoszone przez rolników oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) zajmujące się przetwórstwem, wprowadzaniem do obrotu lub rozwojem produktów rolnych jeszcze bardziej rosną i wpływają na ceny żywności, co uwidacznia słabości europejskiego systemu żywnościowego, w szczególności jego zależność od przywozu, i budzi obawy dotyczące dochodów rolników i producentów w łańcuchu rolno-spożywczym. Stanowi to dodatkową presję wywieraną na rolnictwo europejskie, które zostało już dotknięte w wyniku pandemii COVID-19. Należy również wziąć pod uwagę zmianę klimatu i wyzwania środowiskowe. W swoim komunikacie Komisja wezwała do „do wyeliminowania niedociągnięć, które uwidoczniły się w miarę rozwoju kryzysu, tak aby ułatwić przejście na zrównoważone, odporne i sprawiedliwe systemy żywnościowe w UE i na świecie”.

Mając na uwadze projektowane zmiany, których celem jest zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i zwiększenia odporności systemów żywnościowych, w związku z silnym zdestabilizowaniem rynków rolnych, w wyniku rosyjskiej inwazji na Ukrainę, KRS zgłasza następujące uwagi.

Wnioskujemy, aby przy uzgadnianiu z KE warunków pomocy została uwzględniona specyfika RSP. Spółdzielnie te tworzą głównie rodziny rolnicze, które prowadzą wspólne gospodarstwo rolne i z uwagi na wielkość ekonomiczną takiego gospodarstwa oraz ubezpieczenie członków w ZUS, tracą dużą część możliwości wsparcia z środków UE np. w ramach PROW działanie Modernizacja gospodarstw rolnych, Rozwój działalności pozarolniczej, a także mają duże ograniczenia w dostępie do zakupu gruntów rolnych. Trwające w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach powołanego Zespołu prace dotyczące **uznania gospodarstw rolniczych spółdzielni produkcyjnych (RSP) za gospodarstwa wielorodzinne, powinno rozwiązać w/w problem systemowy.**

Tym samym istotne jest, aby w projektowanych warunkach pomocy w ramach zmienianego rozporządzenia PEiR uwzględnione zostało również zatrudnienie w RSP w oparciu o deklarację członkowską (nie jest to typowa umowa o pracę, mimo że zatrudnione osoby są ubezpieczone w ZUS). Taką formę zatrudnienia stosuje ok. 80% działających w kraju rolniczych spółdzielni produkcyjnych, które nie mają pracowników na umowę o pracę. Zatrudnienie w oparciu o deklarację członkowską nie zostało uznane przy udzielaniu wsparcia w ramach Tarczy Finansowej Polskiego Funduszu Rozwoju w 2020 r. (w ramach wsparcia antykryzysowego wz. ze skutkami COVID-19). Zdecydowana większość spółdzielni nie mogła wówczas skorzystać z w/w pomocy. Mamy nadzieję, że tym razem w/w projektowane warunki udzielania pomocy, będą w pełni uwzględniały w/w specyfikę działalności rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

Z wyrazami szacunku

dr inż. Mieczysław Głodzki
Prezes Zarządu
Krajowej Rady Spółdzielczej